

สรุปผลการดำเนินการ ปัจจัยแห่งความสำเร็จ (Key Success Factor)
ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะตามแผนปฏิบัติการ (Action Plan)
โครงการผ่าตัดทำหมันเพื่อควบคุมประชากรสุนัขและแมวที่เป็นสัตว์พาหะของโรคพิษสุนัขบ้า ในสุนัขและแมว
ไม่มีเจ้าของ และที่ด้อยโอกาส ในพื้นที่จังหวัดเชียงราย ปีงบประมาณ ๒๕๖๙
กิจกรรมย่อย การออกหน่วยบริการผ่าตัดทำหมันสุนัขและแมว สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่อุดหนุน
งบประมาณในหมวดเงินอุดหนุน
คณะกรรมการขับเคลื่อนนโยบายสำคัญของกรมปศุสัตว์ ภายใต้ DLD-C ในพื้นที่จังหวัดเชียงราย

*****

๑. หลักการและเหตุผล

ตามพระปณิธาน ศาสตราจารย์ ดร.สมเด็จเจ้าฟ้าฯ กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี ทรงห่วงใยปัญหาโรคพิษสุนัขบ้าที่เป็นปัญหาสำคัญของชาติและทรงมีพระประสงค์ให้โรคพิษสุนัขบ้าหมดไปจากประเทศไทย โดยทรงโปรดให้ดำเนินโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัยจากโรคพิษสุนัขบ้า ตามพระปณิธาน ศาสตราจารย์ ดร.สมเด็จเจ้าฟ้าฯ กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี เพื่อให้การดำเนินการป้องกันและกำจัดโรคพิษสุนัขบ้าเป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ มาตรการหนึ่งที่จะช่วยลดโอกาสการแพร่เชื้อและลดอัตราการเกิดโรคพิษสุนัขบ้าในคนและสัตว์ได้ คือการควบคุมประชากรสุนัขและแมว ซึ่งเป็นการลดจำนวนประชากรกลุ่มเสี่ยงและสัตว์ที่เป็นพาหะนำโรค โดยเฉพาะสุนัขและแมวที่ไม่มีเจ้าของหรือสัตว์จรจัด สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่ ๑ การเฝ้าระวัง ป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า (กลยุทธ์ในการบริหารจัดการเพื่อควบคุมและลดจำนวนประชากรสุนัขและแมว) และยุทธศาสตร์ที่ ๔ การขับเคลื่อนการดำเนินงานโรคพิษสุนัขบ้าในท้องถิ่น ภายใต้ยุทธศาสตร์ การดำเนินโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า ตามพระปณิธานศาสตราจารย์ ดร.สมเด็จเจ้าฟ้าฯ กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี

ประกอบกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีบทบาทหน้าที่ที่สำคัญอย่างมากในการป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อในชุมชน เนื่องจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีงบประมาณที่จะให้การสนับสนุนการป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อที่สำคัญ ซึ่งโรคพิษสุนัขบ้าเป็นโรคติดต่อระหว่างสัตว์สู่คน (Zoonosis) ที่สำคัญร้ายแรงเนื่องจากผู้ป่วยด้วยโรคนี้ไม่มีทางรักษาและเสียชีวิตทุกราย โดยมีสุนัขและแมวเป็นสัตว์พาหะนำโรคที่สำคัญ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดเชียงราย ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการควบคุมป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ด้วยวิธีการผ่าตัดทำหมันเพื่อควบคุมประชากรสุนัขและแมวโดยเฉพาะสุนัขและแมวที่ไม่มีเจ้าของ หรือที่เลี้ยงในสถานที่ราชการ วัด โรงเรียน ตลาดนัด และแหล่งท่องเที่ยวทั่วไป รวมไปถึงสุนัขและแมวด้อยโอกาสที่เจ้าของไม่สามารถรับภาระค่าใช้จ่ายในการผ่าตัดทำหมันได้

๒. วัตถุประสงค์

- ๒.๑ เพื่อควบคุมประชากรสุนัขและแมวในพื้นที่จังหวัดเชียงรายโดยการผ่าตัดทำหมัน
- ๒.๒ เพื่อบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานในการควบคุมป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในพื้นที่
- ๒.๓ เพื่อให้จังหวัดเชียงรายเป็นจังหวัดปลอดโรคพิษสุนัขบ้า สร้างความปลอดภัยให้กับประชาชนและนักท่องเที่ยวที่เข้ามาในพื้นที่

๓. เป้าหมาย

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดเชียงราย ที่มีความพร้อมในการอุดหนุนงบประมาณ

๔. กลุ่มเป้าหมาย

สุนัขและแมวที่ไม่มีเจ้าของ หรือที่เลี้ยงในสถานที่ราชการ วัด โรงเรียน ตลาดนัด และแหล่งท่องเที่ยวทั่วไป รวมไปถึงสุนัขและแมวที่เจ้าของไม่สามารถรับภาระค่าใช้จ่ายในการผ่าตัดทำหมันได้ ในพื้นที่จังหวัดเชียงราย

๕. ตัวชี้วัด

- ๕.๑ ประชุมชี้แจงเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงาน เพื่อเตรียมความพร้อมและกำหนดแผนปฏิบัติการ จำนวน ๖ ครั้ง
- ๕.๒ ออกหน่วยบริการผ่าตัดทำหมันสุนัขและแมวภายใต้โครงการผ่าตัดทำหมันเพื่อควบคุมประชากรสุนัขและแมวไม่มีเจ้าของ และที่ด้อยโอกาสในพื้นที่จังหวัดเชียงราย จำนวน ๗ แห่ง ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดเชียงราย
- ๕.๓ ออกหน่วยบริการผ่าตัดทำหมันสุนัขและแมวภายใต้โครงการผ่าตัดทำหมันเพื่อควบคุมประชากรสุนัขและแมวไม่มีเจ้าของ และที่ด้อยโอกาสในพื้นที่จังหวัดเชียงราย จำนวน ๓๕๐ ตัว

๖. ระยะเวลาดำเนินงาน

เมษายน ๒๕๖๙ - กันยายน ๒๕๖๙

๗. หน่วยงานดำเนินงาน

สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดเชียงราย กลุ่มพัฒนาสุขภาพสัตว์ และสำนักงานปศุสัตว์อำเภอ ๑๘ อำเภอ

๘. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

หน่วยงานสนับสนุน : ด้านกักกันสัตว์เชียงราย และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดเชียงราย

๙. ผลผลิต (Output)

- ๙.๑ ประชุมชี้แจงเจ้าหน้าที่ ที่ปฏิบัติงาน เพื่อเตรียมความพร้อมและกำหนดแผนปฏิบัติการ จำนวน ๖ ครั้ง
- ๙.๒ ออกหน่วยบริการผ่าตัดทำหมันสุนัขและแมวภายใต้โครงการผ่าตัดทำหมันเพื่อควบคุมประชากรสุนัขและแมวไม่มีเจ้าของ และที่ด้อยโอกาสในพื้นที่จังหวัดเชียงราย จำนวน ๑๔ แห่ง ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดเชียงราย
- ๙.๓ ออกหน่วยบริการผ่าตัดทำหมันสุนัขและแมวภายใต้โครงการผ่าตัดทำหมันเพื่อควบคุมประชากรสุนัขและแมวไม่มีเจ้าของ และที่ด้อยโอกาสในพื้นที่จังหวัดเชียงราย จำนวน ๗๒๒ ตัว

๑๐. ผลลัพธ์ (Outcome)

มีการควบคุมจำนวนประชากรสุนัขและแมวที่ไม่มีเจ้าของ และที่ด้อยโอกาส ทำให้ลดความเสี่ยงต่อการเกิดโรคพิษสุนัขบ้า เนื่องจากประชากรสัตว์พาหะมีจำนวนลดลง

๑๑. ปัจจัยแห่งความสำเร็จ (Key Success Factor)

- ๑๑.๑ มีการบูรณาการความร่วมมือที่ดีระหว่างสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดเชียงราย สำนักงานปศุสัตว์อำเภอ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งประชาชนผู้รับบริการในพื้นที่ที่มีความตระหนักในด้านการควบคุมและป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า
- ๑๑.๒ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด และสำนักงานปศุสัตว์อำเภอ สามารถชี้แจงโครงการและประโยชน์ที่จะได้รับจากโครงการให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงทำให้มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสนใจเข้าร่วมโครงการจำนวนมาก
- ๑๑.๓ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ความสำคัญต่อความต้องการของประชาชนในพื้นที่ และเห็นประโยชน์จากโครงการ จึงทำให้เกิดการขับเคลื่อนโครงการอย่างต่อเนื่อง
- ๑๑.๔ ประชาชนในพื้นที่รวมถึงนักท่องเที่ยว เกิดความเชื่อมั่นด้านความปลอดภัยจากโรคพิษสุนัขบ้า

๑๒. ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ

ค่าวัสดุเวชภัณฑ์และวัสดุวิทยาศาสตร์ทางการแพทย์มีราคาสูงขึ้นตามกลไกตลาด ทำให้อาจต้องลดปริมาณสัตว์ที่เข้ารับบริการผ่าตัดทำหมันให้อยู่ในจำนวนที่เหมาะสมกับงบประมาณ

๑๓. ภาพถ่ายประกอบ

ภาพการดำเนินการขับเคลื่อนนโยบายของกรมปศุสัตว์ (DLD Co-Ordinator: DLD-C)
โครงการผ่าตัดทำหมันเพื่อควบคุมประชากรสุนัขและแมวที่เป็นสัตว์พาหะของโรคพิษสุนัขบ้า ในสุนัขและแมว
ไม่มีเจ้าของ และที่ด้อยโอกาส ในพื้นที่จังหวัดเชียงราย ปีงบประมาณ ๒๕๖๙
กิจกรรมย่อย การออกหน่วยบริการผ่าตัดทำหมันสุนัขและแมว สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่อุดหนุน
งบประมาณในหมวดเงินอุดหนุน

ภาพการดำเนินการขับเคลื่อนนโยบายของกรมปศุสัตว์ (DLD Co-Ordinator: DLD-C)
โครงการผ่าตัดทำหมันเพื่อควบคุมประชากรสุนัขและแมวที่เป็นสัตว์พาหะของโรคพิษสุนัขบ้า ในสุนัขและแมว
ไม่มีเจ้าของ และที่ด้อยโอกาส ในพื้นที่จังหวัดเชียงราย ปีงบประมาณ ๒๕๖๙
กิจกรรมย่อย การออกหน่วยบริการผ่าตัดทำหมันสุนัขและแมว สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่อุดหนุน
งบประมาณในหมวดเงินอุดหนุน

ภาพการดำเนินการขับเคลื่อนนโยบายของกรมปศุสัตว์ (DLD Co-Ordinator: DLD-C)
โครงการผ่าตัดทำหมันเพื่อควบคุมประชากรสุนัขและแมวที่เป็นสัตว์พาหะของโรคพิษสุนัขบ้า ในสุนัขและแมว
ไม่มีเจ้าของ และที่ด้อยโอกาส ในพื้นที่จังหวัดเชียงราย ปีงบประมาณ ๒๕๖๙
กิจกรรมย่อย การออกหน่วยบริการผ่าตัดทำหมันสุนัขและแมว สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่อุดหนุน
งบประมาณในหมวดเงินอุดหนุน

ภาพการดำเนินการขับเคลื่อนนโยบายของกรมปศุสัตว์ (DLD Co-Ordinator: DLD-C)
โครงการผ่าตัดทำหมันเพื่อควบคุมประชากรสุนัขและแมวที่เป็นสัตว์พาหะของโรคพิษสุนัขบ้า ในสุนัขและแมว
ไม่มีเจ้าของ และที่ด้อยโอกาส ในพื้นที่จังหวัดเชียงราย ปีงบประมาณ ๒๕๖๔
กิจกรรมย่อย การออกหน่วยบริการผ่าตัดทำหมันสุนัขและแมว สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่อุดหนุน
งบประมาณในหมวดเงินอุดหนุน

ภาพการดำเนินการขับเคลื่อนนโยบายของกรมปศุสัตว์ (DLD Co-Ordinator: DLD-C)
โครงการผ่าตัดทำหมันเพื่อควบคุมประชากรสุนัขและแมวที่เป็นสัตว์พาหะของโรคพิษสุนัขบ้า ในสุนัขและแมว
ไม่มีเจ้าของ และที่ด้อยโอกาส ในพื้นที่จังหวัดเชียงราย ปีงบประมาณ ๒๕๖๙
กิจกรรมย่อย การออกหน่วยบริการผ่าตัดทำหมันสุนัขและแมว สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่อุดหนุน
งบประมาณในหมวดเงินอุดหนุน

